

Agalatia

¹ Nenga na Paulo mtume. Nenga mtume boka lii kwa mundu wala lii kwa bandu, lakinji boka kwa Yesu Kristo na Nnongo Tate aliyemfufua boka kwa nkiwo. ² Pamope na nnunangu boti nune, ninda kuwaandikiya makanisa ga Galatia. ³ Neema na ibe kwinu na amani boka kwa Nnongo Tate bitu na Ngwana Yesu Kristu, ⁴ ywaipijite yeyipie mwene kwaajili yitu na dhambi yitu lenga wete atumbombwe na wakati wono uovu, bokana na mapenzi ya Nnongo witu na Tate. ⁵ Kachake ubi na utukufu milele na milele. ⁶ Ninda shangara kwamba garambuka kiyongoya kwenye injili yenge ninda shangara kwamba mbale boka kwake yembe ya akukemite kwa neema ya Kristo. ⁷ Ntopo injili yenge, lakini babile babadhi ya bandu banda sababisha mwenga matatizo bakana badilidisha injili ya Kristu. ⁸ Lakini hata mana itei twee ao malaika boka kunani abaya kwinu injili tofauti na yelo twaitangazie kwinu, na lanilwe. ⁹ Kati ya twalongei mpolongoi na nambeyambe nilongela kati mana abile mundu apala longela kwinu injili tofauti na kati choo mupokile na aalanike.” ¹⁰ Nambeambe nipala ushaidi wa mundu au Nnongo? mbala kuwapuraisha bandu? mana kama mbala yendele paya kuwapulahisha bandu nee na mtumishi lii wa Kristo. ¹¹ Nunango, nipala mwenga mutange kwamba injili yaa nibaya iboka lii kwa mundu. ¹² mbokii lii kwa

mundu, wala nipundishilwe kwaa. Badala yake, yabile ni kwa ufunuo wa Kristo kwango nenga. ¹³ Muyowine habari ya maisha gango gamchogo katika dini yakiyahudi, mwani litesage kanisa la Nnongo zaidi ya kalitenga na kulitiniya. ¹⁴ Natiyendelia na dini yakiyahudi zaidi ya kinalongo bango bengi ayahudi. nabile na bidii muno katika tamaduni za tate bango. ¹⁵ Lakini Nnongo atinogelelwa kunichawane boka ndumbo ya mao. Atinikema nee petiya neema yake. ¹⁶ Ati kumnaya mwana wake kachango, lenga kwamba nimtangaze yembe katikati ya bandu bamataifa wala mbalike ushauri wa iyega na damu. ¹⁷ Na niobwike lii yenda Yerusalem kwa wale babile mitume lii kabla ya nee. Badala yake nayeい uarabuni na baadae buya Damesiki. ¹⁸ ada ya miaka mitatu nati boka yenda Yerusalem kumlinga Kefa, natitama na kwe kwa machoba komi na tano. ¹⁹ Lakini na bweni lii mitume yenge nimweni Yakobo, mnuna wee Nngwana. ²⁰ Lola, nnonge ya Nnongo, nimkenga lii cha niyandika kwinu. ²¹ Boka pa nayeい mikoa ya Shamu nakilikia. ²² ndopo ya nitangite kwa liyo kwa m, akanisa ya uyahudi yabile katika Kristo, ²³ Lakini bende niyowa tu, Ywembe yatutesite nambe yambe na atangaza imani ya iharibie.” ²⁴ Bende kumsifu Nnongo kwa ajili ya nee.

Isura ye na 2

¹ Baada ya miaka komi ni ina nayeい kae Yerusalem pamope ni Barnaba. Nampotwi na Tito pamope na nee. ² Nayeい kwasababu ya

Nnongo atibonekana kwamba napalikwe yenda. nabekite mnonge yabe injili yanitangazile kwa bandu ba mataifa. (Lakini nalongei kwa siri kwa wabile iyongozi muhimu) napangite nyaa hakikisha kwamba nabutukite lii, ama natibutuka bure. ³ Lakini hata Tito, abile pamope nane, yabile myunani, alazimishwe inilwa. ⁴ Jambo le lapite kwa sababu nongo wa ubocco yaichile kwa siri peleka uhuru twabile papalite panga twee tupangilwe atumwa sheria. ⁵ Twapejilwe hata kwa saa jimo lenga kwamba injili ya kweli hii gali bila garambuka kwinu. ⁶ Lakini ywembe yabaite abile kiongozi bapiite lii kilebe kwango nee kilebe chaba kipangite ndopo maana kwango. Nnongo akani upendelelo kwa bandu. ⁷ Badala ya ke, babweni kwamba niaminilwe tangaza injili kwa ba inilwe lii. lenga kama Petro atangaze injili yango kwa bainilwe. ⁸ Kwa maana Nnongo, apangite kazi ndani ya Petro tubwe cha utumwe kwa bainilwe, ende apangite kazi ndani yango kwa bandu ba'mataifa. ⁹ Wakati wa Yakobo, Kefa, ni Yohana, batitanganikwa kua batitenga kanisa, batangite neema ya mbeilwe nee, batitupokiya katika ushirika nenga na Barnaba. Twapangite nyaa lenga kwamba tuyende kwa bandu bamataifa, lenga kwamba baweze yenda kwa balo bainilwe. ¹⁰ Batitupala twee kuhakombokiya masikini nenga mbalae panga kikoe Kati cheno. ¹¹ Natikumkanikia wakati Kefa paichile Antiokia, waziwazi kwa sababu atinikosea. ¹² Kabla ya bandu kadhaa hicho boka kwa Yakobo, Kefa above andelyaa pamope na bandu bamataifa.

Ende yogopa bandu ambao Bapala tohara.
¹³ onyonyo Bayahudi benge batu yangabanika na unafiki pamope na Kefa. Matokeo gake yabile kwamba hata Barnaba atitolekwa na ulau wabe.
¹⁴ Lakini panibweni kwamba babile bakengama lii injili ya kweli, natikumbakia Kefa mnonge yabe boti, kama mwenga ni Ayahudi lakini mutuma kwa tabia ya bandu ba mataifa badala ya tabia za kiyahudi.”
¹⁵ Twenga twabile Ayahudi kwa belekwa na siyo “bandu ba mataifa benye sambi.”
¹⁶ Mutange wite ntopo yabalangiliwa haki kwa matendo ya sheria. Badala yake, tubulangiliwa haki kwa imani nkati ya Yesu Kristo. Twaichile kwa imani ndani ya Kristo Yesu lenga kwamba tubalangiliwa haki kwa imani ya Kristo na siyo kwa itendo ya sheria. Kwa matendo ya sheria ntopo mwili balanga haki.
¹⁷ Lakini kama tunda kumpala mnongokwe kutubalangia haki ndani ya Kristo, tujikoliya bene pia tubi bene dhambi, je Kristo atipanga nmanda wa dhambi? nyonya lii!
¹⁸ Maana kama chenga tegemea lango mnani na beka sheria, tegemeo ambalo natikuliboya, nando kuilayana mwene kwa tekwana sheria.
¹⁹ Mbetiya sheria natiwa kwa sheria, kwa hiya nipalikwa tama kwa ajili ya Nnongo.
²⁰ Natibalangilwa pamope ni Kristo. Nenga lii nitama, bali yembe Kristo atama mkati yango maisha yanitama nkati yango maisha yanitama katika mwili nitama kwa imani ndani ya mwana wa Nnongo, atikanipenda na kwa ajili yango.
²¹ Mpekanu uruma ya Nnongo, maana mana itei haki nibile kupitia sheria bai Kristo kabahawire bure.

Isura ye na 3

¹ wagalatia mwalalo, ni liyo liako ovu laliwaaribu? Je Kristo Yesu alaite lii kati msulubiwa kunnonge ya minyo yinu? ² nenga nipala tutange tena boka kwinu. je mwatipokya roho kwa makowe ga saliya ama kwa amini galo gamyowine. ³ Je mwenga ni mwalalo kiasi che? je mwtumbwile katika Roho lengo muyowe katika yega? ⁴ Je mwatiseka kwa makowe genge bure, kati ya kweli yabile ya bure? ⁵ Je yolo apiale Roho kwinu napanga makowe ya ngupu kati yinu upanga kw makowe ga saliy ama kwa pekania pamope na imani? ⁶ abrahamu “Atikumuamini nnongo atibalangiliwa panga mwene haki.” ⁷ Kwanamna yelo mwelewe panga, balo ambaao bandamini Nibana ba abrahamu. ⁸ Andiko latitabili kwamba nnongo atikua balangilia haki bandu badunia kwandela ya amini. injili hatikuhihubili wete kwa abrahamu: “katika wenga dunia yoti yabarikiwa.” ⁹ Lenga baadaye balo ambaao babii naimani uwayali pamope ni abrahamu, yembe yabile na imani. ¹⁰ balo ambaao bandategemea makoe ga saliya babile pae ya laana. kwakua itiandikwa, “ame-laaniwa kila mundu yabakamwana lii na makoe goti gabaandikite katika kitabu cha salia, kuyapanga goti” ¹¹ Mbeyambe ni ubi wazi kwamba Nnongo am’balan gia kwaa haki hata yumo kwa saliya, kwa kuwa mwene haki apala tama kwa imani. ¹² salia inokana na imani, lakini badala yake “yembe yapanga makoe gana katika salia, apala tama kwasalia. ¹³ kristo atituk-

wombwa twenga boka lazi kwajili yitu. kwakua itiandikwa akoeite lazi kila mundu ywabambilwa kunani ya mkongo. ¹⁴ Nia lyabile lengo labile nyanya baraka yayabile kwa Ibrahimu yipala yeicha kwa kila mundu wa mataifa katika Kristo Yesu, lenga kwamba tuweche pokia ahadi ya Roho petya imani. ¹⁵ Nongo, nindalongela kwa namna ya kibinadamu. Hata muda ambapo patano la kibinadamu litiyomoka bekwa imara, ntopo ywa wecha chalawa ama yongekeea. ¹⁶ Mbeyambe ahadi bahatizibaya kwa Ibrahimu na kwa kizazi chake. Ibaya kwaa, “kwa vizazi,” imaanisha kwaa bana mbone bali badala yake kwa yumo kichake, “kwa kizazi chako” ywembe ni Kristo. ¹⁷ mbeyambe nibaya, saliya ambayo yaisile miaka 430 baadae, iboka kwaa patano la kiogo labekite Nnongo. ¹⁸ Kwa kuwa kati urithi isa kwa ndela ya saliya, ipale baha kae aichile kwa ndela ya ahadi lakini Nnongo yapiite bure kwa Ibrahimu kwa ndela ya ahadi. ¹⁹ mwanja namani saliya batikuipiya? batikuiyongekea kwa sababu ya makosa, mpaka lubeleko wa Ibrahimu uiche kwa balo ambaao kwabe ati kuwaaidi. Salia yatibekwa katika shinikizo petiya malaika kwa luboko lwa mapatano. ²⁰ mbeyambe mkengi amainisa zaidi ya mundu yumo, bali Nnongo ni yumo kichake. ²¹ Kwaiyo je saliya ibile kiogo na ahadi za Nnongo/ la hasha! kwa kuwa kati saliya yayapiyilwe yabile na uweso wa leta ukoti, haki mana ipatikikine kwa saliya. ²² Lakini bvadala yake, liandiko lititaba makowe goti pae ya dhambi. Nnongo apangite nyaa lenga

kwamba aadi yake ya kutulopwa twenga kwa imani katika Yesu Kristo iwese patikana kwa balo baba amini. ²³ Lakini kabala ya imani katika Kristo iichile kwaa, twabile twatitabilwa na kuwa pae ya saliya mpaka uwise ufunuo wa imani. ²⁴ Kwaiyo saliya yatipangika kiongozi witu mpaka Kristo paisile, lenga kwamba tutihalangilwa haki kwa iamani. ²⁵ Mbeyambe kwa kuwqa imani itiicha tupile kwaa pae ya muangalizi. ²⁶ kwa kuwa mwenga mwaboti ni bana ba Nnongo petiya imani katrika Kristo Yesu. ²⁷ Boti ambao twatibatizwa katika Kristo mutikumwala Kristo. ²⁸ Ntopo myahudi wala Myunani, mtu mwa wala huru, mnatome wala mnwawa, kwa kuwa mwenga mwaboti katiika Kristo Yesu. ²⁹ Kati mwenga ni wa Kristo, basi n lubeleko lwa Ibrahimu, warithi kwa mujibu wa ahadi.

Isura ye na 4

¹ Nbaya nyanya maalamu ywa'alisi ni mwana, ntopo tofauti na mtumwa, hata upangite ni mmiliki wa mali yoti. ² Badala yake, hai pae ya waangalizi na wajiamini mpaka muda wabekite Tate bake. ³ Pamope na twenga, twabile twabana, twamkamulikie katika utumwa na kanuni za kwanza ya ulimwengu. ⁴ Lakini wakati muhafaka pawaikite, Nnongo atikumtuma mwana wake, abelekwe kwa nwawa, belekwa pae ya saliya. ⁵ Apangite nyaa, kubakombwa babile pae ya saliya, lenga kwamba tupoki kai twabana. ⁶ Sababu mwenga mwabana, Nnongo atikumtuma Roho wa mwana

wake nkati ya mioyo yitu, Roho akemae “Abba, Tate.” ⁷ Kwa sababu yo wenge wamtumwa kwa bali wa mwana. Kati wa mwana, bai wenga wa mlisi petya Nnongo. ⁸ Hata kabla mnamtanga kwa Nnongo, mwabiole mwatumwa kwa balo kwa asili miungu kwa kabisa. ⁹ Lakini na mbeyambe kwamba muntangite Nnongo, ama kwamba tanganikwana Nnongo, kwa mwanja namani mundo buyanga kae kwenye kanuni dhaifu ya kwanza yangali thamani? Je mpala panga kae mwatumwa kae? ¹⁰ mwanda kuikamwa kwalola lisoba maalum, bonekana kwa mwei, nyakati na miaka. ¹¹ Ninda yogopa kwaajili yinu. Ninda yogopa kwamba kwa namna pulani nitikuitabisha bure. ¹² Nenda kuwaloba, mnunango mubii kati sa nibile nenga, kwaiyo nenga nibile kati chabile mwenga, Munikosile kwa. ¹³ Bali mutitanga kwamba yabile ni kwasababu ya ugonjwa wa yega kwamba natihubiri injili kwinu kwa mara ya kwanza. ¹⁴ Ingawa hali yenge ya yega yatikuwabeka katika majaribu munisalawile kwaama munikoni kwa. Badala yake mwati kunipokiya kati malaika wa Nnongo, kati kwamba nabi Kristo mwene. ¹⁵ Kwaiyo ibi kwako nambeya mbeno furaha yinu? kwa kuwa nanda shuhudia kwinu kwamba, mana iwesekine, mpale tupwa minyo ginu na kunipea nenga. ¹⁶ Hivyo nambeyambe, Je nibi naadui winu kwa sababu natikumakia kweli? ¹⁷ Banda kuwapaka kwa amu, ampali ukati kwa bandupala kuwalekangania mwenga na nenga lenga muwakengame. ¹⁸ Ni vyema daima baa na

shauku sababu, yaibii mzuri, panibile pamope na mwenga. ¹⁹ Bana bango basunu, niminya uchungu kwa ajili yinu kae mpaka Kristo abe nkati yinu. ²⁰ Napendile tube Palo pamope na mwenga nambeambe na nagalambuka lilobe lango, kwasababu nitimaanisha kunani yinu. ²¹ Munibakie, mwenga mwamtamani baa pae ya saliya, myowa kwa saliya mwaibaya? ²² Kwa kuwa itiandikilwa kwamba Abrahamu abile na bana analome abele, yumo kwa yolo nnwawa mtumwa na yenge kwa nnwawa uru. ²³ Hata nyoo, yolo wa mtumwa abele kwile kwa yega tu, bali yolo wa nnwawa huru abelekwile kwa ahadi. ²⁴ Makowe aga yanda wezekana simuliwa kwa tumia mifano, kwa kuwa alwawa aba bana landana na maagano ya yega. Moja wapo boka katika kitombe Sinai. Papa bana amba ni watumwa yono Hajiri. ²⁵ Nambeambe Hajiri ni kitombe Sinai waubile Arabuni. Balandine na Yerusalem ya mbeyambe kwa kuwa ni mtumwa pamope na bana bake. ²⁶ Bali Yerusalem yaibii kunani ni huru, na yeno ni mao bitu. ²⁷ Kwakuwa itiandikilwa, “Pulahika wenga wannwawa ywa ubile ngumba, wenga waakotwike papa. Upie lilobe na ukombwe ndoti kwa puraika, wenga wa ukotwike yobelia papa. kwa mana wanambone ni bana kwa yabille ngum, ba, muno kwa yolo yengali mnalome.” ²⁸ Nambeambe nongo wango, kati Isaka na mwenga ni bana baahadi. ²⁹ Kwa muda wolo amba mundu atibelekwa kwa mujibu wa yega atikumtesa yolo abelekwile kwa mujibu wa Roho. mbeyambe ni nyonyonyo. ³⁰ Maandiko

gabaya buli? “Mumoye nnwawa mtumwa pamope ni mwana nnalome. Kwa kuwa mwana wa nnwawa mtumwa inwa kwaa pamope na mwana wa nnwawa huru.” ³¹ Kwa nyo, nongo, twenga twabana kwaa ba nnwawa mtumwa, buli ni wa nnwawa huru.

Isura ye na 5

¹ Na kwa sababu kristo atapei uhuru lenga tubi huru nyonga, tugeme imata kana tukole kae katika kongwa la utumwa. ² Tulinge nenga paulo nenda kumakia kwamba maana mpala inwa kristo hatawafaidiwa kwa ndela yejote ile. ³ Tena nandalenga kila mnatome ya inite kwamba apalikwa panga kwa sheria yoti. ⁴ Kumlenga kulipite na kristo, bale bale mtibalangilwa haki kwa sheria. mititomboka mbale na neema. ⁵ Maana kwa ndela ya roho kwa imani tundalenda ujasiri wa haki. ⁶ Katika kristo yesu ina au kotokaina ndoponmaana yoyote. mi imani kichake ipanga kazi petiya upendo helo nimaanisha kikowe. ⁷ Twabile mwandabutuka lubelo vizur nyoi yabamchibile kotoka aminia kweli. ⁸ Ushawishi wa panga nyo uboka lii kwake yembe yamkemite mwenga. ⁹ Chachandika pachumu ualibia lidonge loti. ¹⁰ ninda nobeliya mwenge katika ngwana kwamba munda wacha kwa ndela yenye yoyote. yoyote yolo yabunobeapalapotwa hukumu yake yamwe. ¹¹ mnunango maana yendeli longelia inamwanja namani bado kanite seka? kwalikowe liyo chelo chaniku kanika kwa nsalaba chawenza ulibika. ¹² kwa matakwa

gango na mwene balo babaongoza vibaya balwa leka bene. ¹³ mnongo atikumkemanga mwenga mwalongo kwenye uhuru. ila kanamuutamie uhuru kwinu kati fulrsa kwa payega. badala yake kwa upendo muhudumiane mwenga kwa mwenga ¹⁴ kwakuwa sheria yatikamilika katika amuri jimo nayo ni lazma umpedzo jilani yako katika wamwene ¹⁵ lakini maana kamtaunara naliana muhilinge kwamba kanamuhiabie lii mwenga kwa mwenga. ¹⁶ nandarokela muyende moyo atanyu mtimizalili tama yege. ¹⁷ kwakuwa yega inatama koro zadi ya moyo na moyo inatama konu zida yega. ¹⁸ metei moyo undak-warokolya mbilelili paye ya sheria ¹⁹ napliyano matendo ya yega gandamonekana ni umalayo, uchafu na ugelegele. ²⁰ libada ya sanamu, mwabe, adui, yomana, husuda, nyongo, shandana, farakana, tengana kimadhebu. ²¹ bwiu, ulevi mlafi na makowe ngenge kati go randa ku kweleka mwenga kati chonangwlike palongoi, kwamba balo babapango makowe kati gobaalithi lii ufalme wa mnongo. ²² litunda lamoyoni upendo furaha, amani, pumilia, mkatimu, ubinu hudumu, imani. ²³ mpole na kiasi ndapo sharia dhidi ya makowe kati go. ²⁴ balo bababile katika kristo yesu bati sulubiwa yega pa ope na shauku na lamaa yabe inamnyata. ²⁵ maite tutuma kwa roho kae tipiyange kwa moyo. ²⁶ kana tuipane kana mchokochane kila yumo na nyine, kana baboneane bwiu.

Isura ye na 6

¹ kinanunanga abile mundu atiboyalwa katika

uovu, mwenga mwabile wa kiroha, mpalikwa kumkereboya mnunango katika roho ya upole. kono mulinge bene ili msijatibiwe. ² mkipotoleana ingombo na kwa hiyo mtaikamili-sheria ya kristo. ³ mana mundu yembe aiboba bora wakti si kilebe mwene cha kichake cha kuipania, ⁴ bila yakuilenganikia mwene na mundu yenge. ⁵ maana kila mundu atula mchingo wa kemwene. ⁶ Mundu yafundishite likiwe lazima anmakie yanamnowa yoti mwalimu wake. ⁷ kanomkongelwe mnongo atanili-walili. kila apandacho mundu ndicho chauna pia. ⁸ kila yapanda mbeya katika asili yake ya dhambi auna akati wa milele boka kwa roho. mana mundu yembe aibona bora wakati si kilebe, andakwikonga mwene. kila yuma na alenge kazi yake lengo mwene chakukilumba kilebe mwene cha kichake cha kuipania, bila yakuilenganikia mwene na mundu yenge. ⁹ 9 kunauchoke katika panga makoe mema maana kwa wakati wake mema maana kwa wakati wake tupalauna manatukatike lii tamaa. ¹⁰ hivyo bisi wakti twatukolana nafasi tupange mena kila yumo. tupange mena zaidi has kwa walio mkatiba imani. ¹¹ mulinge ugolo wa barua yaniandike kwa lubako langanamwene. ¹² balo banalapanga mema kwa kulinga mwili ngababalazimisha inilwa hapanganyo kana banjingi mmateso ga wakristo munsalabu. ¹³ maana abo babataililwe bene bakamua lii sheria badala yake bapalamwe muinwe. ¹⁴ kanaipitelili nikaipuna isipokuwa kwa msalaba wa kwona witu yesu kristo katika ywebe dunia atisulubiwa kwaajili yako na dunia

kwa kuwa nijalilili inwa ama kotoka inwa panga ni kilebe. ¹⁵ badala yake lubeleko lwayambe ni muhimu. ¹⁶ kwa boti balama kwa kanuii, babe na amai rongo ibekunani yabe na kunanu ya israli na nongo. ¹⁷ 17boka leno mundu ye yote kanaania ngaishe, maana nipotwite alama ya yesu muyega ¹⁸ yango. neema ya ngwana witu yesu kristo ibe na roho yetu mnunango Amina

**Ndengereko Bible
The Holy Bible in the Ndengereko language of
Tanzania**

copyright © 2020 Door43 World Mission Community

Language: Kindengereko (Ndengereko)

Translation by: Door43 World Mission Community

Contributor: Cloud Roman, James, William

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

If you make any changes to the text, you must indicate that you did so in a way that makes it clear that the original licensor is not necessarily endorsing your changes.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

Note that in addition to the rules above, revising and adapting God's Word involves a great responsibility to be true to God's Word. See Revelation 22:18-19.

2020-10-06

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 7 Oct 2020

25815d74-2ede-5418-8378-3ebcb8092bca